

7. Sternik G.M., Sternik S.G., Sviridov A.V. *Razvitie i sovershenstvovanie metodov prognozirovaniya na rynke zhiloy nedvizhimosti // Urbanistika i rynek nedvizhimosti.* – 2014. – № 1. – S. 53-93.
8. Shalaiev V.M., Ivanova I.B., Drapikovskiy O.I., Smolnikova S.M. *ta inshi. Tendentsii rynku nerukhomosti Ukrainy: realii ta prohnozy. 2007–2013: monohrafiia/za red. O.I. Drapikovskoho, I.B. Ivanovoi.* – K.: «Art Ekonomi», 2012. – 240 s.
9. *Sait Ministerstva statystyky Ukrainy.* – Retrieved from : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
10. *Richnyi zvit Natsionalnoho banku Ukrainy za 2009 rik.* – Retrieved from : <https://bank.gov.ua/doccatalog/document?id=66438>.

ДАНИ ПРО АВТОРА

Шапошнікова Інна Олександрівна, старший викладач кафедри економіки будівництва, Київський національний університет будівництва і архітектури, Повітрофлотський проспект, 31, м. Київ, 03037, Україна
e-mail: inna.shaposhnikova@gmail.com

ДАННЫЕ ОБ АВТОРЕ

Шапошникова Инна Александровна, старший преподаватель кафедры экономики строительства, Киевский Национальный университет строительства и архитектуры, Воздухофлотский проспект, 31, г. Киев, 03037, Украина
e-mail: inna.shaposhnikova@gmail.com

DATA ABOUT THE AUTHOR

Shaposhnikova Inna Alexandrovna, Senior Lecturer, Department of Construction Economics, Kyiv National University of Construction and Architecture
31, Povitroflotskyi prospekt, Kyiv, 03037, Ukraine
e-mail: inna.shaposhnikova@gmail.com

Рецензент: Ізмайлова Катерина Василівна, кандидат економічних наук, професор кафедри економіки будівництва, Київський національний університет будівництва і архітектури.

УДК 657.36

DOI: 10.5281/zenodo.1219770

ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ ДЕБІТОРСЬКОЇ ТА КРЕДИТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ

Яременко Л.М.

Предметом дослідження виступають теоретичні, методичні та практичні аспекти обліку дебіторської та кредиторської заборгованості.

Мета дослідження полягає у визначенні особливостей управління дебіторською та кредиторською заборгованістю на підприємствах України.

Методологія проведення роботи. Робота виконана за результатами дослідження сучасних вітчизняних і зарубіжних поглядів на особливості управління дебіторською та кредиторською заборгованістю.

Результати роботи. У статті розглянуто сутність дебіторської та кредиторської заборгованості. Описано особливості щодо управління дебіторською та кредиторською заборгованістю на вітчизняних підприємствах. Охарактеризовано облік дебіторської та кредиторської заборгованості. Визначено основні прийоми управління дебіторською та кредиторською заборгованістю.

Галузь застосування результатів. Організація та проведення наукових досліджень щодо особливостей управління дебіторською та кредиторською заборгованістю на вітчизняних підприємствах з урахуванням міжнародних стандартів.

Висновки. Належний облік дебіторської та кредиторської заборгованості на підприємстві будь-якої форми власності має істотне значення, тим самим сприяє упорядкуванню інформації, прозорості, точності та достовірності даних розрахункових операцій за борговими зобов'язаннями (з дебіторами та кредиторами). Стійкість

фінансового положення підприємства є запорукою його подальшого економічного і фінансового зростання.

Ключові слова: дебіторська заборгованість, кредиторська заборгованість, прибуток, оцінка, активи, позичальник.

ФОРМИРОВАНИЕ УЧЕТНОЙ ИНФОРМАЦИИ ДЕБИТОРСКОЙ И КРЕДИТОРСКОЙ ЗАДОЛЖЕННОСТИ

Яременко Л.М.

Предметом исследования выступают теоретические, методические и практические аспекты учета дебиторской и кредиторской задолженности.

Цель исследования заключается в определении особенностей управления дебиторской и кредиторской задолженностью на предприятиях Украины.

Методология проведения работы. Работа выполнена по результатам исследования современных отечественных и зарубежных взглядов на особенности управления дебиторской и кредиторской задолженностью.

Результаты работы. В статье рассмотрена сущность дебиторской и кредиторской задолженности. Описаны особенности по управлению дебиторской и кредиторской задолженностью на отечественных предприятиях. Охарактеризовано учет дебиторской и кредиторской задолженности. Определены основные приемы управления дебиторской и кредиторской задолженностью.

Область применения результатов. Организация и проведение научных исследований об особенностях управления дебиторской и кредиторской задолженностью на отечественных предприятиях с учетом международных стандартов.

Выводы. Надлежащий учет дебиторской и кредиторской задолженности на предприятии любой формы собственности имеет существенное значение, тем самым способствует упорядочению информации, прозрачности, точности и достоверности данных расчетных операций по долговым обязательствам (с дебиторами и кредиторами). Устойчивость финансового положения предприятия является залогом его дальнейшего экономического и финансового роста.

Ключевые слова: дебиторская задолженность, кредиторская задолженность, прибыль, оценка, активы, заемщик.

FORMATION OF ACCOUNTING INFORMATION OF ACCOUNTS RECEIVABLE AND ACCOUNTS PAYABLE

Yaremenko L.M.

The subject of the study is theoretical, methodological and practical aspects of accounting for accounts receivable and payables.

The purpose of the study is to determine the peculiarities of management of accounts receivable and payables at Ukrainian enterprises.

Methodology of work. The work is performed on the results of research of modern domestic and foreign views on the peculiarities of management of accounts receivable and payables.

Results of work In the article the essence of receivables and accounts payable is considered. The features of the management of accounts receivable and payables at domestic enterprises are described. The accounting of accounts receivable and accounts payable is described. The basic methods of management of accounts receivable and accounts payable are determined.

The field of application of results. Organization and conducting of scientific researches on peculiarities of management of accounts receivable and payables at domestic enterprises taking into account international standards.

Conclusions. Proper accounting of accounts receivable and payables at the enterprise of any form of ownership is essential, thus contributing to the ordering of information, transparency, accuracy and reliability of data on settlement operations for debt obligations (with debtors and creditors). The stability of the financial position of the company is the key to its further economic and financial growth.

Keywords: accounts receivable, accounts payable, income, valuation, assets, borrower.

Актуальність теми дослідження полягає в тому, що розвиток ринкових відносин в Україні супроводжується посиленням конкурентної боротьби, що зумовлює швидке зростання номенклатури та обсяг виробництва товарів і послуг, збільшення кількості суб'єктів господарювання,

вихід вітчизняних підприємств на міжнародні ринки товарів та послуг. В сучасних ринкових умовах фінансове середовище функціонує та ефективно взаємодіє з системою розрахунків, тим самим опосередковуючи фінансово-господарську діяльність. Розрахунки, які характеризуються діючим та динамічним характером, потребують певних управлінських впливів, що виробляються в системі фінансового менеджменту на основі переробки чисельних потоків різноманітної економічної інформації де провідна роль належить обліковій інформації.

Платоспроможність та ліквідність - важливі фінансові показники які обчислюються, виходячи з облікових даних про заборгованість за розрахунками та в свою чергу характеризують фінансовий стан підприємств, мають вплив на рівень їхньої інвестиційної привабливості, кредитоспроможності, загальної рентабельності діяльності. В Україні сучасний стан не можна охарактеризувати як позитивний. Оскільки, оборотні кошти не іммобілізовані в запасах товарно-матеріальних цінностей, а зосереджені майже на рівні 60% в дебіторській заборгованості, також в структурі пасиву балансу половина джерел являється залученими. Останнім часом за даними Державного комітету статистики України величина дебіторської заборгованості займає досить вагому частку в складі оборотних активів підприємств і на кінець 2016 року дебіторська заборгованість підприємств України склала 3945631,4 млн. грн. [5], що становить близько 65% від загального обсягу оборотних активів підприємств України. Це свідчить про те, що незабезпеченість підприємств власними оборотними коштами викликана недоліками в управлінні дебіторською і кредиторською заборгованістю. Статистичні дані є свідченням того, що ця заборгованість характеризується як прострочена заборгованість. Подолати дану ситуацію можна за умов впровадження на підприємствах ефективної системи управління фінансами і, зокрема, управління дебіторською та кредиторською заборгованістю.

Ступінь дослідження даної проблеми вченими. Поняття економічної сутності та особливостей класифікації дебіторської та кредиторської заборгованостей, їх вплив на фінансово-господарську діяльність підприємств у своїх наукових працях висвітлювали Голов С., Стоун Д., Хітчинг К., Лещенко О., Кірейцев Г., Борисов А., Бутинець Ф., Горецька Л., Костюченко В., Бланк І. та ін. Дослідженню проблемних питань щодо обліку та аудиту дебіторської та кредиторської заборгованості присвячені роботи вітчизняних та зарубіжних вчених, зокрема, таких як С.Л. Береза, М.Д. Білик, О.С.Бородкін, Ф.Ф.Бутинець, О.М.Кияшко, В.М. Костюченко, В.В. Ковалев, І.В. Орлов, В.С. Рудницький, В.В.Сопко, П.Я.Хомин, Ю.Д. Чацкіс, Л.М. Яременко та інші.

Мета дослідження – науково обґрунтувати особливості управління дебіторською та кредиторською заборгованістю на підприємствах України. Цільова спрямованість написання статті обумовила постановку та розв'язання наступних завдань: обґрунтовано дебіторську та кредиторську заборгованість як об'єкт бухгалтерського обліку, охарактеризовано облік дебіторської та кредиторської заборгованості, описано основні прийоми управління дебіторською та кредиторською заборгованістю.

Основні результати дослідження. Сучасні умови господарювання надають повну свободу суб'єктам підприємницької діяльності щодо самостійного вибору ринків збуту продукції, постачальників і підрядників та у пошуку джерел фінансування. Судячи з цього, особлива увага серед теоретиків, практиків та науковців приділяється саме взаєморозрахункам підприємства у фінансовому середовищі. Протягом останніх років одним із найбільш складних та дискусійних питань, що зумовлено проблемою неплатежів являється облік дебіторської та кредиторської заборгованості (розрахунки з дебіторами та кредиторами). Облік дебіторської та кредиторської заборгованості являється найважливішим інструментом в системі управління грошовими потоками підприємства та ефективності їх використання, підтримкою щоденної платоспроможності підприємства. Ефективність управління дебіторською та кредиторською заборгованістю підприємств означає чітке розуміння змісту та класифікаційних ознак, які повинні бути різнобічними та в першу чергу зручними для розв'язання облікових завдань та вирішення бухгалтерських ситуацій.

Проаналізуємо стан дебіторської та кредиторської заборгованості на українських підприємствах у 2011–2016 роках (рис. 1). Дебіторська заборгованість входить до складу оборотних активів та впливає на показники фінансового стану. Для функціонування підприємства досить важливе значення має управління й аналіз дебіторської заборгованості. В абсолютному вираженні величина розрахунків вітчизняних підприємств з дебіторами та кредиторами з кожним роком зростає. Однак, починаючи з 2014 року розмір дебіторської заборгованості перевищує кредиторську заборгованість в середньому на 19,2%.

Рисунок 1. Співвідношення величини дебіторської та кредиторської заборгованості на підприємствах України у 2011 – 2016 роках

Складено на підставі [5].

За даними рис. 1. ми спостерігаємо, що розмір дебіторської заборгованості має тенденцію до збільшення (від 1426657 млн. грн. у 2011 році до 3945631,4 млн. грн. у 2016 році), що характеризується негативними чинниками:

1) сповільнення ритму оборотності капіталу, що супроводжується відволікання коштів з обороту і відповідно стримує інноваційний розвиток підприємства та може призвести до погіршення фінансового стану підприємства;

2) тривалість неповернення дебіторської заборгованості, що призведе до обезцінення коштів і тим самим спричинить інфляцію;

3) не вчасне погашення дебіторської заборгованості істотно вплине на фінансову стабільність підприємства та показники фінансового стану підприємства;

4) велика частка дебіторської заборгованості у структурі активів підприємства знижує ліквідність підприємства та підвищує ризик фінансових збитків.

Дебіторська заборгованість являється частиною оборотного капіталу суб'єктів господарювання. Для повного розуміння сучасного стану і розмірів розрахунків з покупцями, замовниками та іншими дебіторами необхідно проаналізувати структуру оборотного капіталу та визначити, яка його частина приходить на дебіторську заборгованість (рис. 2). У науковій літературі рекомендована питома вага дебіторської заборгованості у вартості оборотних активів прийнята на рівні 40%. Аналізуючи отримані дані, можна зробити висновок, що структура оборотних коштів вітчизняних підприємств є незбалансованою.

За період з 2011 року до 2016 року питома вага заборгованості дебіторів коливається в діапазоні з 59 % до 65%. Це свідчить про значне вилучення коштів із обороту підприємства з одного боку за рахунок збільшення величини заборгованості покупців та замовників, а з іншого – за рахунок необхідності погашення зобов'язань перед бюджетом за нарахованими податками у той час, як безпосередній розрахунок з дебіторами ще не відбувся.

Методологічні засади формування у бухгалтерському обліку інформації про дебіторську заборгованість та її розкриття у фінансовій звітності визначено Положенням (стандартом) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість», який застосовується з урахуванням особливостей оцінки та розкриття інформації щодо дебіторської заборгованості, встановлених іншими положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку [7].

Відповідно до цього Положення - дебіторська заборгованість визнається активом, якщо існує ймовірність отримання підприємством майбутніх економічних вигод та може бути достовірно визначена її сума [7].

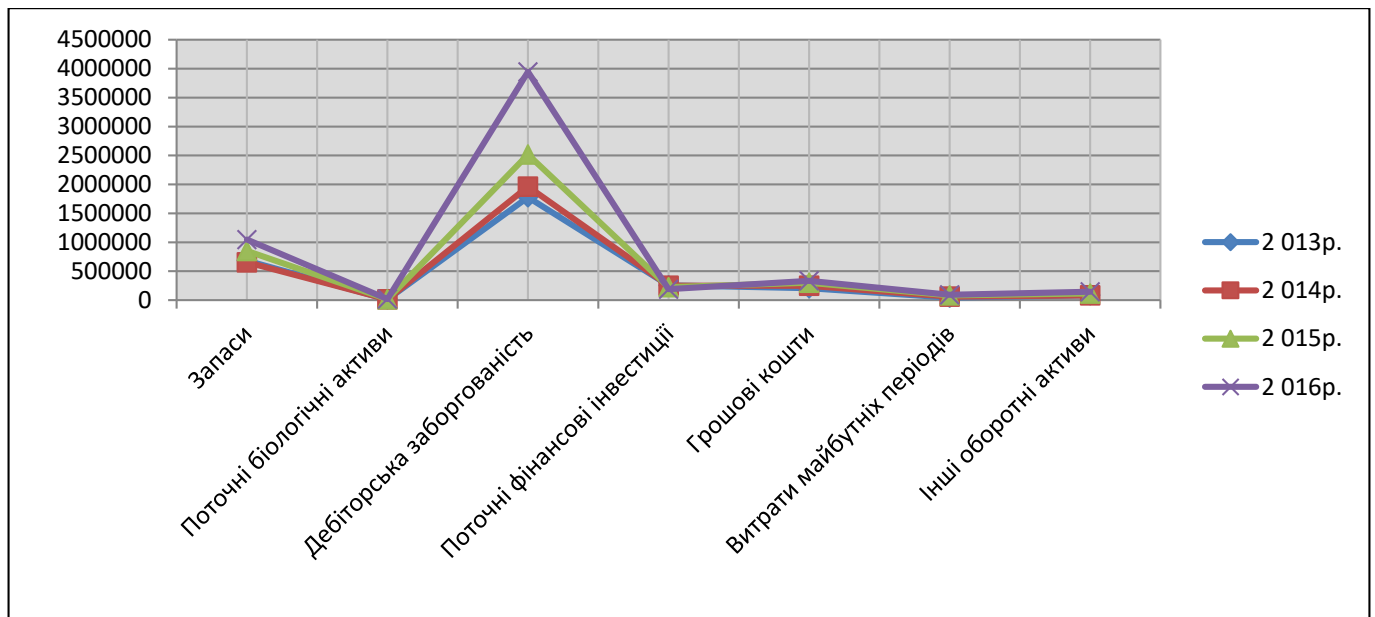

Рисунок 2. Динаміка структури оборотного капіталу підприємств України за 2013 – 2016 роки
Складено на підставі [5]

Зміст кредиторської заборгованості у фінансовій звітності визначає НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», в якому подано загальні вимоги щодо розкриття інформації про кредиторську заборгованість. Відповідно до НП(С)БО 1, у статті «Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги» зазначається сума заборгованості постачальникам і підрядникам за матеріальні цінності, виконані роботи та отримані послуги (крім заборгованості, забезпеченої векселями) [4].

Трактувань дебіторської та кредиторської заборгованості у сучасній економічній літературі є чимало.

Вагомими і суттєвими є наукові розробки вітчизняних та зарубіжних вчених економістів щодо розгляду сутності поняття «дебіторська заборгованість» в економічній літературі. Так, Шип В.Ю. в своїх працях висвітлив проблемні питання щодо сутності поняття «дебіторська заборгованість» [8, с. 96-99]; Береза С.Л. і Матицина Н.П. зосередили свою увагу на питаннях класифікації дебіторської заборгованості [1, с. 32-37]. Яременко Л.М. у своїх працях зосередила увагу на формуванні обліково-аналітичної інформації в управлінні дебіторською заборгованістю та визначила особливості обліку дебіторської заборгованості на вітчизняних підприємствах [9, с. 123-130].

Для нормального функціонування всіх ланок господарства необхідно мати достовірну та повну інформацію про фінансовий стан підприємства, а особливо про кредиторську заборгованість. Дискусії серед науковців та економістів щодо визначення поняття кредиторська заборгованість продовжуються до цього часу.

Фізик-теоретик А.Б. Борисов під кредиторською заборгованістю розуміє грошові кошти, які тимчасово підпорядковані підприємству, фірмі, які підлягають поверненню юридичній або фізичній особі, у яких вони позичені і яким вони не виплачені [2, с. 437].

Визначення кредиторської заборгованості за різними авторами коливаються від досить традиційного визначення, як наприклад: «належний до оплати борг» до так званих оригінальних, як: «очікуваний відтік грошових коштів або інших ресурсів» або «відмова суб'єкту від потенційного доходу». Останні думки найбільш повно виражені у досить типовому визначенні: «кредиторська заборгованість - це попередня відмова суб'єкта від потенційного доходу або майбутніх економічних вигод на користь інших суб'єктів відповідно з існуючим в теперішній час зобов'язанням, обумовленим попередніми господарськими операціями або іншими подіями».

Наведені вище визначення щодо поняття «кредиторська заборгованість» підтверджують ту думку, що існує багато розбіжностей щодо визначення даного поняття. Більшість вчених-економістів розглядають кредиторську заборгованість, як грошові кошти, а деякі з них під кредиторською заборгованістю розуміють частину майна або форму розрахунків за товари та послуги, але ніхто не схиляється до думки, що кредиторська заборгованість є складовою кругообігу капіталу. Оскільки, елементи кругообігу капіталу виступають частиною безперервного потоку господарських операцій. Закупівлі призводять до збільшення основних засобів, виробничих запасів, що має вплив на кредиторську заборгованість, виробництво призводить до збільшення готової продукції, реалізація

– до зростання дебіторської заборгованості і грошових коштів. Зазначений цикл операцій багаторазово повторюється і в результаті призводить до грошових надходжень і платежів.

Таким чином, ми прийшли до висновку, що поняття «дебіторська заборгованість» є аналогічним поняттю «кошти в розрахунках», що в свою чергу означає матеріальні ресурси, які не оплачені контрагентами, або готівка, що вилучена з кругообігу грошових коштів. Кредиторська заборгованість - це сума, яку повинен сплатити боржник за одержані цінності від постачальника, надані послуги, виконані в терміни роботи, нараховану заробітну плату, розрахунки з бюджетом і позабюджетними фондами та ін.

Між кредиторською і дебіторською заборгованістю є багато спільного і відмінного. Спільним є те, що обидва види заборгованості ґрунтуються на розриві в часі між товарною угодою і її оплатою і, таким чином, базуються на функції грошей як засобу платежу. Відмінність між ними впливає з особливостей функціонування цих видів заборгованості. Сплативши за товар, покупець погашає свою кредиторську заборгованість, а дебіторська заборгованість відповідно залишається непогашеною до моменту надходження грошових коштів на банківський рахунок постачальника. Звідси - відмінність в часі існування обох видів заборгованості.

Синтетичний облік дебіторської заборгованості ведеться на рахунках 36 «Розрахунки з покупцями та замовниками», 38 «Резерв сумнівних боргів» та 37 «Розрахунки з різними дебіторами» по таких субрахунках: 371 «Розрахунки за виданими авансами», 372 «Розрахунки з підзвітними особами», 374 «Розрахунки за претензіями», 375 «Розрахунки за відшкодуванням завданих збитків». Поточна дебіторська заборгованість обліковується на рахунках 36 «Розрахунки з покупцями і замовниками», та на рахунку 37 «Розрахунки з різними дебіторами».

Регістром аналітичного обліку розрахунків з дебіторами є реєстр дебіторів. У ньому відображаються назви дебіторів, дата і документ, що засвідчують виникнення заборгованості, сума, дата і документ, що засвідчує погашення дебіторської заборгованості.

Аналітичний облік довгострокової дебіторської заборгованості ведеться за кожним дебітором, за видами заборгованості. Регістром аналітичного обліку є реєстр дебіторів.

Що стосується обліку заборгованості за майно, що передане у фінансову оренду, то аналітичний облік ведеться за кожним договором фінансової оренди.

Для обліку поточної кредиторської заборгованості призначені рахунки 6 класу: 60 «Короткострокові позики», 61 «Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями», 62 «Короткострокові векселі видані», 63 «Розрахунки з постачальниками та підрядниками», 64 «Розрахунки за податками і платежами», 65 «Розрахунки за страхуванням», 66 «Розрахунки з оплати праці», 67 «Розрахунки з учасниками», 68 «Розрахунки за іншими операціями» [6].

Управління дебіторською та кредиторською заборгованістю передбачає:

- обґрунтування можливості виникнення дебіторської та кредиторської заборгованості;
 - визначення політики надання кредиту та інкасації для різних груп покупців (постачальниками) і видів продукції;
 - аналіз і ранжування покупців (постачальників) залежно від обсягів закупівель, історії кредитних відносин і запропонованих умов оплати;
 - контроль розрахунків з дебіторами (кредиторами) за відстрочену або прострочену заборгованість та вивчення причин недотримання договірної дисципліни;
 - своєчасне визначення прийомів прискорення обігу оборотних активів і зменшення безнадійних боргів;
 - забезпечення умов продажів, що гарантують надходження грошових коштів;
 - прогноз надходжень грошових коштів від дебіторів на основі коефіцієнтів інкасації.
- Основними прийомами управління дебіторською та кредиторською заборгованістю є:
- аналіз замовлень, оформлення розрахунків і встановлення характеру дебіторської та кредиторської заборгованості;
 - ABC - аналіз у відношенні до дебіторів;
 - аналіз заборгованості за видами продукції для визначення невігідних з точки зору інкасації товарів;
 - оцінка реальної вартості існуючої дебіторської та кредиторської заборгованості;
 - зменшення дебіторської заборгованості на суму безнадійних боргів;
 - контроль за співвідношенням дебіторської та кредиторської заборгованості;
 - визначенні конкретних розмірів знижок при достроковій оплаті;
 - оцінка можливості факторингу – продажу дебіторської заборгованості [3].

Висновки. Таким чином, ми прийшли до висновку, що розрахунки між підприємствами та організаціями є однією з необхідних складових розширеного відтворення. Вони опосередковують розподіл і перерозподіл суспільного продукту, перехід його з товарної форми в грошову, і навпаки. Розрахунки ґрунтуються на економічній базі кругообігу коштів в процесі виробництва і є суспільним визнанням того, що вони виступають як система економічних відносин між підприємствами. Якщо розглядати підстави виникнення зобов'язань, то можна зробити висновок, що зобов'язання для однієї сторони виступає дебіторською заборгованістю, а для іншої - кредиторською. Тобто, за напрямами боргових зобов'язань (суб'єктами) заборгованість по розрахунках між підприємствами (що випливають із виконання (невиконання) зобов'язань) поділяють на кредиторську і дебіторську. Дебіторська заборгованість виступає як заборгованість інших підприємств або окремих осіб за платежами даному підприємству, кредиторська - суми заборгованості даного підприємства іншим підприємствам і окремим особам. Належна організація обліку дебіторської і кредиторської заборгованості на підприємстві будь-якої форми власності має істотне значення тим самим сприяє упорядкуванню інформації, прозорості, точності та достовірності даних розрахункових операцій за борговими зобов'язаннями (з дебіторами та кредиторами). Стійкість фінансового положення підприємства є запорукою його подальшого економічного і фінансового зростання.

Список використаних джерел

1. Береза С.Л. Проблема визначення дебіторської заборгованості в обліку / С.Л. Береза // Вісник ЖДТУ. Серія: Економічні науки: зб. наук. пр. - 2003. - №4 (26). - С.32-37.
2. Борисов А.Б. Большой экономический словарь / А.Б. Борисов. - М.: Кн. мир, 1999. - 895 с.
3. Лівовшко Т.В. Управління дебіторською та кредиторською заборгованістю [Електронний ресурс] // Режим доступу: http://www.zgia.zp.ua/gazeta/evzdia_4_088.pdf
4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 01 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: затв. наказом МФУ від 07.02.13 р. №73. [Електронний ресурс] // Режим доступу: www.zakon.rada.gov.ua.
5. Офіційний сайт Державного комітету статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
6. План рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій [Електронний ресурс]: затверджено наказом Міністерства фінансів України від 30.11.1999 №291 із змінами і доповненнями - Режим доступу: <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>.
7. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» [Електронний ресурс]: положення затв. МФУ від 25.10.10 № 725/4018. - Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi>. - Законодавство України.
8. Шип В.Ю. Дебіторська заборгованість: сутність та класифікація / В.Ю. Шип // Науковий вісник Ужгородського національного університету Серія: Економіка. - Вип. 29, Ч. 2. - 2010. - С. 96-99.
9. Yaremenko, L.M. The debt component of financial safety of Ukraine in the situation of crisis events in the economy / L.M. Yaremenko, I.M. Makarchuk, N.M. Yevtushenko // Науковий вісник Полісся. - 2017. - № 2 (10). Ч. 1. - С. 120-126.

References

1. Bereza S.L. A problem of determination of account receivable is in the account // Visnyk ZhDTU. Seria: Ekonomichni nauky: zb. nauk. pr. - 2003. - №4 (26). - S.32-37.
2. Borusov A.B. Bolhoj ekonomizeskoj slovar. - M.: Kn. world, 1999. 895 p.
3. Livohko T.V. Management a debtor and creditor debt : http://www.zgia.zp.ua/gazeta/evzdia_4_088.pdf
4. National position (standard) of record-keeping 01 the «General requirements to the financial reporting»: затв. by the order of МФУ from 07.02.13 №73. : www.zakon.rada.gov.ua.
5. Official web-site of the State committee of statistics of Ukraine : <http://www.ukrstat.gov.ua>.
6. Plan rakhunkiv bukhgalters'kogo obliku aktiviv, kapitalu, zovov'yazan' i gospodarikh operatsiy pidpriemstv i organizatsiy [Yeletkronniy resurs]: zatverzhdennoye nakaz Ministerstva finansiv Ukraïni vid 30.11.1999 №291 iz zminami i dopovnenniyami : <http://zakon1.rada.gov.ua/CGI-BIN/zakony/main.cgi>.
7. Polozhennya (standart) bukhgalters'kogo obliku 10 «Debitors'ka zaborgovanist'» [Yeletkronniy resurs]: polozhennya zatv. MFU vid 25.10.10 № 725/4018. : <http://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/zakony/main.cgi>. - Zakonodavstvo Ukraïni.
8. Shyp V.Yu. Account receivable: essence and classification // Naukovyi visnyk Uzhhorodskoho natsionalnoho universytetu Seria: Ekonomika. - Vip. 29, - Ch. 2. - 2010. - S. 96-99.

9. Yaremenko L.M., Makarchuk I.M., Yevtushenko N.M. *The debt component of financial safety of Ukraine in the situation of crisis events in the economy* // *Науковий вісник Полісся*. – 2017. - № 2 (10). Ч. 1. – С. 120-126.

ДАНИ ПРО АВТОРА

Яременко Людмила Михайлівна, кандидат економічних наук, доцент кафедри обліку і оподаткування

ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький ДПУ імені Григорія Сковороди»

вул. Сухомлинського, 30, м. Переяслав-Хмельницький, Київська обл., Україна, 08401

e-mail: 1luda1@rambler.ru

ДАНИЕ ОБ АВТОРЕ

Яременко Людмила Михайловна, кандидат экономических наук, доцент кафедры учета и налогообложения

ГБУЗ «Переяслав-Хмельницкий ГПУ имени Григория Сковороды»

ул. Сухомлинского, 30, г. Переяслав-Хмельницкий, Киевская обл., Украина, 08401

e-mail: 1luda1@rambler.ru

DATA ABOUT THE AUTHOR

Liudmyla Mykhailivna Jaremenko, Candidate of Sciences in Economy, assistant professor of obliku i opodatkuvannya

Hryhorii Skovoroda Pereiaslav-Khmelnytskyi State Pedagogic University, State Higher Education Institution

Sukhomlynskoho, 30, Pereiaslav-Khmelnytskyi, Kyiv Region, Ukraine, 08401

e-mail: 1luda1@rambler.ru